

YANGI O‘ZBEKISTONDA TALABALARGA YARATILAYOTGAN IMKONIYATLAR

Ahmedov Feruz Ergashevich

Toshkent davlat yuridik universiteti

Ommaviy huquq fakulteti tyutori

akhmedovferuz66@gmail.com

Bugungi kunda O‘zbekiston taraqqiyotning mutlaqo yangi bosqichiga qadam qo‘ymoqda. “Yangi O‘zbekiston” g‘oyasi jamiyat hayotining barcha jabhalarida — siyosat, iqtisodiyot, ta’lim, ilm-fan va madaniyat sohalarida chuqur va izchil islohotlar amalga oshirilayotganini anglatadi. Ushbu islohotlarning markazida esa inson manfaatlari, xususan, yoshlar va talabalar turadi. Chunki har qanday davlatning ertangi kuni bilimli, tashabbuskor, zamonaviy tafakkurga ega bo‘lgan yoshlarga, avvalo talaba-yoshlarga bog‘liqdir. So‘nggi yillarda Yangi O‘zbekistonda talabalarga yaratilayotgan imkoniyatlar ko‘lami kengayib, ularning sifatli ta’lim olishi, o‘z qobiliyat va salohiyatini ro‘yobga chiqarishi hamda jamiyatda munosib o‘rin egallashi uchun mustahkam poydevor yaratildi.

Avvalo, oliy ta’lim tizimidagi tub islohotlarga to‘xtalib o‘tish lozim. Mamlakatimizda oliy ta’lim muassasalari soni keskin oshib, davlat va nodavlat universitetlar tarmog‘i kengaydi. Hududlarda yangi institut va universitetlar tashkil etilishi natijasida yoshlarning o‘qishga bo‘lgan imkoniyatlari sezilarli darajada kengaydi. Avvallari oliy ta’limga kira olmagan minglab yoshlar bugun talabalik baxtiga muyassar bo‘lmoqda. Xususan, xorijiy oliy ta’lim muassasalari filiallarining ochilishi talabalar uchun xalqaro standartlar asosida ta’lim olish, zamonaviy bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lish imkonini yaratdi.

Shuningdek, qabul tizimining shaffoflashuvi va raqamlashtirilishi ham muhim ahamiyat kasb etmoqda. Test sinovlari, hujjat topshirish jarayonlarining onlayn tizimga o‘tkazilishi adolat tamoyillarini mustahkamlab, korrupsiya holatlarining oldini olishga

xizmat qilmoqda. Bu esa yoshlarning davlatga va ta'lim tizimiga bo'lgan ishonchini yanada oshirmoqda.

Talabalarga yaratilayotgan imkoniyatlarning yana bir muhim yo'nalishi — grantlar va stipendiyalar tizimining takomillashtirilishidir. Davlat grantlari sonining oshirilishi bilimli va iqtidorli yoshlarni moddiy jihatdan qo'llab-quvvatlashga xizmat qilmoqda. Prezident stipendiyasi, Beruniy, Ulug'bek, Navoiy kabi nomdor stipendiyalar, shuningdek, turli soha va yo'nalishlar bo'yicha joriy etilgan stipendiyalar talabalarning ilmga bo'lgan qiziqishini kuchaytirib, ularni yanada yuqori natijalarga intilishga undamoqda. Ijtimoiy himoyaga muhtoj oilalar farzandlari, nogironligi bo'lgan shaxslar hamda ehtiyojmand qatlam vakillari uchun alohida kvotalarning ajratilishi esa ijtimoiy adolat va tenglik tamoyillarining amalda ta'minlanayotganini ko'rsatadi.

Yangi O'zbekistonda ta'lim jarayonining mazmuni va sifati ham tubdan yaxshilanmoqda. Kredit-modul tizimining joriy etilishi talabalarning mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantirmoqda. Endilikda talaba faqatgina ma'ruza tinglovchi emas, balki bilimni mustaqil izlab topuvchi, tahlil qiluvchi va xulosalar chiqaruvchi faol subyektga aylandi. Fan dasturlarining xalqaro tajriba asosida yangilanishi, amaliy mashg'ulotlar ulushining oshirilishi ta'limning hayot bilan uzviy bog'lanishiga xizmat qilmoqda.

Zamonaviy axborot-resurs markazlari, elektron kutubxonalar, masofaviy ta'lim platformalari va onlayn kurslar bilim olish jarayonini yanada qulay, tezkor va samarali qilmoqda. Talabalar dunyoning yetakchi universitetlari tomonidan taklif etilayotgan ochiq onlayn kurslar orqali ham bilimlarini boyitish imkoniga ega bo'lmoqda. Bu esa ta'limda raqobatbardoshlikni oshirib, talabalarni doimiy o'rganishga undaydi.

Axborot texnologiyalari va raqamli iqtisodiyot sohasidagi imkoniyatlar Yangi O'zbekistonda alohida ustuvorlik kasb etmoqda. IT Parklar, raqamli texnologiyalar markazlari, inkubatsiya va akseleratsiya dasturlari yoshlarni zamonaviy kasblarga tayyorlashda muhim rol o'ynamoqda. Talabalar dasturlash, grafik dizayn, sun'iy intellekt, ma'lumotlar tahlili, kiberxavfsizlik kabi istiqbolli yo'nalishlarda bilim olib, nafaqat ichki,

balki xalqaro mehnat bozorida ham raqobatbardosh mutaxassisga aylanish imkoniga ega bo‘lmoqda. Bu jarayon mamlakatimizning raqamli transformatsiyasi va innovatsion rivojlanishiga xizmat qilmoqda.

Talabalarning ilmiy-tadqiqot va innovatsion faoliyatini qo‘llab-quvvatlash ham davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biridir. Yoshlar uchun ilmiy loyihalar, startap tashabbuslar va innovatsion g‘oyalarni moliyalashtirishga qaratilgan grantlar ajratilmoqda. Talabalar respublika va xalqaro miqyosdagi ilmiy konferensiyalar, forumlar, tanlov va olimpiadalarda faol ishtirok etib, o‘z ilmiy salohiyatini namoyon qilmoqda. Yosh olimlar uchun yaratilayotgan sharoitlar ilm-fan rivojiga, yangi kashfiyot va texnologiyalarning yaratilishiga zamin bo‘lmoqda.

Xalqaro hamkorlik imkoniyatlarining kengayib borayotgani ham talaba-yoshlar uchun muhim ahamiyatga ega. Turli davlatlar bilan yo‘lga qo‘yilgan akademik almashinuv dasturlari, qo‘shma ta’lim dasturlari va ikki diplomli loyihalar talabalarga xorijda tahsil olish, malaka oshirish va tajriba orttirish imkonini bermoqda. Bunday imkoniyatlar yoshlarning dunyoqarashini kengaytirib, turli madaniyat va ta’lim tizimlarini o‘rganishiga yordam beradi. Xalqaro tajribaga ega bo‘lgan bitiruvchilar esa mamlakatimiz taraqqiyotiga munosib hissa qo‘shmoqda.

Talabalar uchun yaratilayotgan ijtimoiy sharoitlar ham izchil yaxshilanmoqda. Zamonaviy talaba yotoqxonalarining barpo etilishi, mavjud yotoqxonalarni rekonstruksiya qilish ishlari yoshlarning yashash sharoitlarini ancha yaxshiladi. Transport, sog‘liqni saqlash va davlat xizmatlarining raqamlashtirilishi talabalarga kundalik hayotda katta qulayliklar yaratmoqda. Bundan tashqari, sport inshootlari, madaniyat va san’at markazlari, kutubxonalar hamda yoshlar markazlari talabalarning bo‘sh vaqtini mazmunli va samarali o‘tkazishiga xizmat qilmoqda.

Yangi O‘zbekistonda talabalar faqat ta’lim oluvchi qatlam sifatida emas, balki jamiyat hayotida faol ishtirok etuvchi, tashabbuskor kuch sifatida qaralmoqda. Ular ijtimoiy loyihalar, ko‘ngillilar harakati, ekologik aksiyalar, xayriya tadbirlari va jamoatchilik ishlarida faol qatnashib, fuqarolik mas’uliyati va vatanparvarlik tuyg‘usini

namoyon etmoqda. Bu esa yoshlarda liderlik fazilatlarini shakllantirib, ularni kelajakda jamiyatning yetakchi vakillariga aylantiradi.

Xulosa qilib aytganda, Yangi O‘zbekistonda talabalarga yaratilayotgan imkoniyatlar keng qamrovli va strategik ahamiyatga ega. Oliy ta’lim tizimidagi islohotlar, grant va stipendiyalar, zamonaviy texnologiyalar, ilmiy va xalqaro hamkorlik imkoniyatlari yoshlarning har tomonlama rivojlanishi uchun mustahkam zamin yaratmoqda. Bugungi talaba — ertangi kunning yetuk mutaxassisi, yetakchisi va bunyodkoridir. Shunday ekan, yaratilayotgan imkoniyatlardan oqilona va samarali foydalanish, doimiy o‘rganish va izlanish har bir talabaning muqaddas burchidir. Aynan bilimli, faol va vatanparvar talabalar Yangi O‘zbekistonning porloq kelajagini barpo etadi.